

Bryssel, 20. lokakuuta 2025
(OR. en)

14054/25

COPS 498	CLIMA 439
POLMIL 308	CYBER 273
CIVCOM 254	COTER 167
EUMC 365	CONOP 63
CONUN 163	COARM 166
COAFR 273	CSC 517
COEST 753	CFSP/PESC 1475
MAMA 244	CSDP/PSDC 612
MOG 122	

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 13532/25

Asia: Neuvoston päätelmät rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden päivittämisestä: yhteiset painopisteet 2025–2028

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston päätelmät rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden päivittämisestä: yhteiset painopisteet 2025–2028.

Neuvoston päätelmät rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden päivittämisestä:**yhteiset painopisteet 2025–2028**

1. Neuvosto vahvistaa, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita ylläpitämään monenvälistä sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat. Neuvosto toistaa tuomitsevana jyrkästi kaikki YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden loukkaukset, myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien loukkaukset. Tässä yhteydessä neuvosto tuomitsee jälleen mitä jyrkimmin Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja vahvistaa tukevansa edelleen Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Lisäksi neuvosto vaatii välitöntä tulitaukoa Gazaan ja kaikkien panttivankien vapauttamista ehdoitta ja sen myötä vihostuuksien lopettamista pysyvästi. Se pitää erittäin valitettavana Gazan vakavaa humanitaarista tilannetta ja on edelleen tiukasti sitoutunut pysyvään ja kestäväan rauhaan, joka perustuu kahden valtion ratkaisuun.
2. Neuvosto korostaa uudistetun ja vahvistetun rauhaa ja turvallisuutta koskevan EU:n ja YK:n strategisen kumppanuuden merkitystä nykyisessä heikkenevässä globaalissa turvallisuustilanteessa, jota leimaavat konfliktit, hybridiuhat, disinformaatio ja ilmastonmuutoksesta johtuva epävakaus. Strateginen kumppanuus muodostaa keskeisen kulmakiven tehokkaalle monenvälisyydelle ja EU:n asemalle uskottavana rauhan ja turvallisuuden alan globaalina toimijana. Tämän kumppanuuden olisi perustuttava yhteisiin arvoihin, keskinäiseen luottamukseen ja sitoutumiseen koordinoituun toimintaan, jolla vastataan muuttuviin globaaleihin haasteisiin.

3. Neuvosto tukee YK:n uutta rauhanohjelmaa ja rauhanturvatoimia koskevaa aloitetta (Action for Peacekeeping Plus, A4P+) ja kannustaa panemaan täytäntöön tulevaisuussopimuksen, jossa korostetaan YK:n ja alueellisten järjestöjen välisen syvennetyn yhteistyön merkitystä rauhan ja turvallisuuden alalla. Nämä yleiset poliittiset suuntaviivat ovat tiiviisti linjassa EU:n turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin ja EU:n vahvemmassa panostuksesta sääntöihin perustuvaan monenvälisyyteen annetun yhteisen tiedonannon kanssa, ja ne täydentävät peräkkäisiä neuvoston päätelmiä EU:n prioriteeteista YK:n yleiskokouksessa. Neuvosto on tyytyväinen Berliinissä vuonna 2025 pidettyyn rauhanturvaamista käsittelevään YK:n ministerikokoukseen, jossa 134 maata uudisti sitoumuksensa YK:n rauhanturvatoimintaan ja lupasi jatkaa tukeaan tarjoamalla konkreettisia voimavaroja. YK:n rauhanturvatoiminta on vakiintunut kansainvälisen kriisinhallinnan kulmakiveksi, ja se on edelleen maailmanlaajuisen taakanjaon vahva symboli.
4. Neuvosto toistaa tukevansa rauhaa ja turvallisuutta koskevia EU:n ja YK:n yhteisiä painopisteitä 2025–2028, joista Euroopan unioni ja YK:n sihteeristö ovat sopineet. Ne muodostavat tulevaisuuteen suuntautuvan kehyksen, jolla puututaan konfliktien perimmäisiin syihin, ylläpidetään kansainvälistä oikeutta ja vahvistetaan EU:n roolia luotettavana ja ennakoivana monenvälisenä kumppanina.

5. Neuvosto on tyytyväinen rauhaa ja turvallisuutta käsittelevän EU:n ja YK:n strategisen komitean perustamiseen strategista suunnittelua ohjaavaksi foorumiksi sekä säännöllisesti kokoontuvaan EU:n ja YK:n henkilöstöjen väliseen koordinointimekanismiin, joka raportoi strategiselle komitealle. Neuvostolle tiedotetaan täysin avoimesti rauhan-, turvallisuus- ja puolustuskumppanuuksien säännöllisten päivitysten yhteydessä. Neuvosto korostaa tehostetun yhteistyön merkitystä tilanteissa, joissa YTPP-operaatioita ja YK:n rauhanoperaatioita toteutetaan samanaikaisesti. Näissä tilanteissa EU edistää tarpeen mukaan yhteistyötä, koordinointia, täydentävyyttä ja tietojenvaihtoa ja keskittyy panemaan täytäntöön yksittäiset toimeksiannot, jotka koskevat muun muassa naisia, rauhaa ja turvallisuutta, siviilien suojelua sekä ihmisoikeuksia ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta, ihmisoikeuksiin liittyviä EU:n ja YK:n due diligence -politiikkojen tukemista, konfliktien ehkäisyä ja niiden ratkaisemista sovitteluteitse, oikeusvaltioperiaatteen suojelemista ja edistämistä ja turvallisuusalalle annettavaa tukea. EU tarkastelee YK:n strategisten joukkojen muodostamista ja voimavarojen suunnittelua koskevan yksikön kanssa tiiviisti koordinoien sitä, miten EU voisi tukea YK:n rauhanoperaatioita ja miten YK:n rauhanoperaatioilla voitaisiin puolestaan tukea EU:ta.
6. Neuvosto antaa tunnustusta myös YK:n ja Afrikan unionin kanssa tehdylle yhteistyölle YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2719 (2023) toteuttamisessa. Sillä otettiin käyttöön kehys YK:n turvallisuusneuvoston hyväksymien, Afrikan unionin johtamien rauhantukioperaatioiden rahoittamiselle tapauskohtaisesti YK:n vahvistamalla rahoitusosuuksilla. Afrikan unionille yleisesti antamansa tuen lisäksi EU korostaa olevansa valmis tarkastelemaan keinoja jatkaa alialueellisten organisaatioiden, erityisesti alueellisten talousyhteisöjen, tukemista niiden rauhaa ja turvallisuutta edistävissä toimissa omilla alueillaan. Lisäksi EU korostaa täydentävien rauhanrakentamisvälineiden ratkaisevaa merkitystä kestäväen rauhan varmistamisessa ja Afrikan unionin, EU:n ja YK:n vuotuisten kolmikantavuoropuhelujen keskeistä roolia määriteltäessä uusia kolmenvälisen yhteistyön aloja. EU suhtautuu myönteisesti 21. syyskuuta 2025 pidettyyn EU:n, Afrikan unionin ja YK:n kuudenteen kolmenväliseen kokoukseen.

7. Neuvosto on tyytyväinen konfliktinestoa, vakauttamista ja rauhanvälitystä koskevan EU:n ja YK:n vuotuisen strategisen vuoropuhelun jatkamiseen. Se antaa tunnustusta siitä, että näissä keskusteluissa keskitytään olennaisiin aiheisiin, kuten varhaisvaroitukseen ja varhaisiin toimiin rauhan säilyttämiseksi ja konfliktien ehkäisemiseksi, tietojen strategiseen käyttöön ja sukupuolinäkökohdat huomioivaan konfliktianalyysiin, kansallisten ennaltaehkäisystrategioiden tukemiseen, vahvaan poliittiseen ja taloudelliseen sitoutumiseen konfliktinestoon ja siihen liittyviin toimintaohjelmiin sekä tietojen ja saatujen kokemusten vaihtoon rauhanvälitystä ja osallistavaa vuoropuhelua koskevista toimista. EU tukee YK:n kanssa tehtävää tehostettua yhteistyötä, joka koskee rauhanrakentamistoimia, välineitä ja menetelmiä, joilla arvioidaan vaaleihin liittyvien väkivaltaisuuksien riskejä, määritetään sopivimmat ja vaikuttavimmat ennaltaehkäisevät toimet ja vahvistetaan naisten ja nuorten täysimääräistä, tasavertaista ja merkityksellistä osallistumista rauhanprosesseihin sekä naispuolisten sovittelijoiden osallistumista niihin. EU tukee myös YK:n pääsihteerin erityisedustajien ja -lähettiläiden ja EU:n erityisedustajien ja -lähettiläiden sekä EU:n edustustojen päälliköiden yhteydenpidon vahvistamista myös EU:n poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) ja YK:n turvallisuusneuvoston välisen vuosittaisen epävirallisen tietojenvaihdon sekä YK:n rauhaa ja turvallisuutta käsittelevän Brysselissä sijaitsevan yhteystoimiston (UNLOPS) kanssa tehtävän tehostetun yhteistyön muodossa.
8. Neuvosto toteaa, että syvennetystä yhteistyöstä on hyötyä turvallisuusalan uudistuksessa, aseistariisunnassa, demobilisaatiossa ja yhteiskuntaan sopeuttamisessa, oikeus- ja rikosseuraamuslaitosten uudistuksessa sekä aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnassa. Neuvosto pitää myönteisinä pyrkimyksiä institutionalisoida EUH:n ja YK:n rauhanoperaatioiden osaston oikeusvaltio- ja turvallisuuselinten toimiston (OROLSI) välinen yhteistyö, mukaan lukien säännöllinen tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihto ja operatiivinen suunnittelu ensisijaisissa maissa. Se kannustaa kehittämään yhteistä ohjelmasuunnittelua ja säännöllistä yhteydenpitoa aihealueiden asiantuntijoiden välillä kiinnittäen erityistä huomiota sukupuolitietoisuuteen ja korruption torjuntaan.

9. Neuvosto toteaa, että siirtymävaiheen ja konfliktinjälkeiset olosuhteet edellyttävät johdonmukaisia irtautumisstrategioita ja jatkuvaa sitoutumista rauhan ylläpitämiseen. Se tukee yhteistä suunnittelua ja räätälöityä jatkotukea, joilla varmistetaan poliittisen, institutionaalisen ja turvallisuustilanteen pysyvyys. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että nämä toimet on sovitettu yhteen YK:n rauhanrakennuskomission strategisten painopisteiden kanssa.
10. Neuvosto vahvistaa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman, nuoriso-, rauha- ja turvallisuusagendan sekä lapsia aseellisissa selkkauksissa koskevan toimintaohjelman merkityksen. Se kehottaa edistämään sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista, sitä koskevaa asiantuntemusta sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman ja nuoriso-, rauha- ja turvallisuusagendan sitoumusten täytäntöönpanoa, myös operaatioiden suunnittelussa, toteutuksessa, seurantatoimissa, valvonnassa ja arvioinnissa, ja naisten ja nuorten täysimääräistä, tasavertaista ja merkityksellistä osallistumista ja johtajuutta. Neuvosto korostaa myös, että nuoret on otettava aktiivisesti ja syrjimättä mukaan kestävän rauhan rakentamiseen. Se painottaa, että on tärkeää tukea ja suojella naispuolisia ja nuoria rauhanrakentajia ihmisoikeuksien puolustajien ohella. EU:n allekirjoittaman YK:n pääsihteerin asiakirjan ”Yhteinen sitoutuminen naisten täysipainoiseen, tasapuoliseen ja merkitykselliseen osallistumiseen rauhanprosesseihin” mukaisesti neuvosto toistaa, että on tarpeen tukea tehokkaammin naispuolisten sovittelijoiden johdonmukaista osallistumista rauhanprosesseihin ja poliittisiin prosesseihin. Neuvosto kehottaa myös järjestämään yhteistä koulutusta ja ottamaan käyttöön asiaan liittyviä valmiuksia ja tehostettuja mekanismeja, joilla ehkäistään seksuaalirikoksia ja sukupuoleen perustuvia rikoksia niin verkossa kuin sen ulkopuolella ja konflikteihin liittyvää, myös lapsiin kohdistuvaa seksuaalista väkivaltaa, taataan vastuuvellvollisuus ja korjataan näistä rikoksista uhreille ja yhteiskunnalle aiheutuneita seurauksia.

11. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille voimakkaamman sitoutumisen ilmaston suojeluun, rauhaan ja turvallisuuteen. Se tunnustaa täysin operatiiviset haasteet, joita nopeasti kiihtyvä ilmastomuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen aiheuttavat operaatioympäristöissä, ja tukee EU:n YTPP:n ympäristöneuvonantajien ja YK:n ilmastoturvallisuusmekanismin välistä yhteistyötä. Neuvosto ilmaisee vakavan huolensa aseellisten konfliktien ilmastolle ja ympäristölle aiheuttamasta haitasta ja siitä, että ilmastomuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen lisäävät epävakautta ja konflikteja. Se korostaa, että ilmastoa, rauhaa ja turvallisuutta koskevat arvioinnit on tärkeää sisällyttää konfliktianalyysihin ja ottaa huomioon edistettäessä ilmastotietoista operaatioiden suunnittelua koskevaa vertaisoppimista ja valmiuksien kehittämistä, ja kehottaa lisäämään EU:n ja YK:n yhteistyötä tältä osin.
12. Neuvosto korostaa tarvetta tehostaa EU:n ja YK:n välistä yhteistyötä digitaalisen innovoinnin, datavetoisen analysoinnin ja kehittyvien teknologioiden, myös tekoälyn, alalla. Se tukee menetelmien, valmiuksien kehittämisen ja käyttäytymistieteellisten lähestymistapojen yhteistä kehittämistä ja korostaa, että on tärkeää kehittää edelleen eettisiä ja oikeudellisia normeja uusien teknologioiden hallinnoimiseksi. Neuvosto painottaa väärän tiedon, disinformaation, vihapuheen ja haitallisten kybertoimien aiheuttamia riskejä ja toteaa, että teknologisen innovoinnin alalla tehtävässä EU:n ja YK:n yhteistyössä olisi keskityttävä rauhaan ja turvallisuuteen rauhanvälityksen ja konfliktineston tukemiseksi humanitaaristen periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

13. Neuvosto tukee tehostettua vuoropuhelua terrorismin torjunnan ja väkivaltaisen ääriliikeshinnän torjunnan ja ehkäisemisen alalla, myös osana vuotuista EU:n ja YK:n terrorisminvastaista vuoropuhelua. Se kannustaa noudattamaan koko yhteiskunnan kattavaa, oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvaa ja sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa terrorismin torjuntaan ja tukee koordinoitua valmiuksien kehittämistä ja muun muassa järjestäytyneen rikollisuuden avulla tapahtuvan terrorismin rahoituksen torjuntaa. Neuvosto toistaa, että terrorismin uhreja on tuettava ja heidät on otettava mukaan torjuntatoimiin. Tältä osin neuvosto kehottaa tehostamaan yhteistyötä siviili-sotilaskoordinoinnin, tietojenvaihtokäytäntöjen ja alueellisten turvallisuuskumppanuuksien alalla. Se pitää myönteisenä EUH:n ja YK:n eri järjestöjen, erityisesti UNODC:n, välistä tiivistä yhteistyötä maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen foorumin puitteissa.
14. Neuvosto korostaa, että on tärkeää lujittaa EU:n ja YK:n yhteistyötä asetuslun, aseriisunnan ja asevalvonnan alalla, jotta voidaan vahvistaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä oikeusvaltioperiaatetta, vähentää inhimillistä kärsimystä sekä puuttua joukkotuhoaseiden leviämisen ja tavanomaisten aseiden, myös pienaseiden ja kevyiden aseiden, laittoman kaupan aiheuttamiin uhkiin. Neuvosto tukee edelleen YK:n toimia muun muassa lujittamalla ja panemalla täytäntöön nykyistä yleissopimusrakennetta ja muita kansainvälisiä järjestelyjä tarpeen mukaan sekä kehittämällä konkreettisia valmiuksia asiaankuuluvilla aloilla.

15. Neuvosto toistaa pitävänsä tärkeänä strategisesti suunnattuja yhteisiä koulutusaloitteita, siviili- ja sotilasasiantuntijoiden lähettämistä ja Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemian, myös sen verkostoon kuuluvien yhteistyökumppanien, ja asiaankuuluvien YK:n koulutuselinten välisten kumppanuuksien vakiinnuttamista edelleen ja kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan yhteisten valmiuksien vahvistamiseen.
16. Neuvosto toteaa vielä, että rauhaa ja turvallisuutta koskeva EU:n ja YK:n strateginen kumppanuus on periaatteisiin perustuvan ja tulossuuntautuneen monenvälisyyden lippulaiva ja että se vahvistaa EU:n roolia rauhan mahdollistajana, turvallisuuden tuottajana ja puolustusalan toimijana. Neuvosto odottaa kiinnostuneena vuosien 2025–2028 yhteisten painopisteiden täysimittaista täytäntöönpanoa.
-